

Gustav A Adéla Abelesovi

Toto je fotografie mých prarodičů z matčiny strany Gustava Abelese a Adély Abelesové (rozené Drillové), když byli mladí. Fotka byla pořizena ve Vídni, pravděpodobně na konci 19. století.

Můj dědeček pocházel z Mikulova. Měl jen základní vzdělání. Oblékal se jako každý jiný, na jeho vzhledu nebylo nic zvláštního. Myslím, že dědeček měl obchod, kde prodával mýdlo a staré oblečení. To bylo před tím, než jsem se narodila. Obchodu se moc nedařilo. Pamatuju si, že poté co jsem se narodila, pracoval dědeček jako bankovní úředník. Prarodiče také podporoval můj otec. Dědeček měl krásnou zahradu, miloval květiny. Myslím, že měl někoho, kdo se mu o ni staral, ale nejsem si tím jistá, protože zahrada nesousedila s jejich domem. Byla to přesto dost velká zahrada a on tam pěstoval hlavně květiny a také ovoce; víno a ovoce. V zahradě byl velký fíkovník a my jedli fíky, což je v naší zemi dost neobvyklé. Dědeček nechoval žádná zvířata, protože zahrada se nacházela v městské části Mikulova. Měl jen psa, dobrmana jménem Cézár.

Moje babička pocházela z malé vesnice nazývané Genzeldorf nebo něco takového, v Rakousku. (V Dolním Rakousku je vesnice jménem Genzersdorf-pozn.red.). Jmenovala se Adéla Abelesová, rozená Drilllová. Nevím, kdy se narodila. Měla určitě jen základní vzdělání, což bylo v těch dobách obvyklé. Po svatbě se přestěhovala s mým dědečkem do Mikulova. Babička byla hezká žena a velice elegantní. Nenosila nic typicky židovského. Byla ženou v domácnosti a byla velice dobročinná. Pracovala jako předsedkyně Organizace židovských žen v Mikulově. Pomáhali chudým Židům, v Mikulově jich bylo hodně, ale díky organizaci netrpěl nikdo hladem. Babička měla jako domácí pomocnici nežidovku, která prala a uklízela. Žila v domě mých prarodičů a o něco později přišly do Mikulova také její matka a sestra. Dostaly od mého otce malý domek. Tam mohly žít, aniž by cokoliv platily. Sestra služebné byla jeptiška, ale onemocněla tuberkulózou a nemohla v klášteře zůstat.

Moje babička byla skvělá kuchařka. Často jezdila na dovolenou do Rakouska – obvykle jezdila sama, protože dědeček nebyl moc společenský. Naopak babička byla společenská a veselá a hodně cestovala. Měla mnoho příbuzných v Rakousku, zvláště ve Vídni, takže obvykle navštěvovala některé z nich v Rakousku, ale také jezdila do lázní do Karlových Varů.

Mí prarodiče žili ve velice starém domě v Emil Schweinburg Strasse. Byla to židovská ulice, ve středověku to bylo tzv. ghetto. Od vlády Josefa II. bylo Židům dovoleno vystěhovat se z ghetta, ale většina v těch místech zůstala. Prarodiče žili také v této ulici, ale mí rodiče už ne. Prarodiče bydleli v prvním patře. Jejich patro bylo rozděleno do dvou částí – přední a zadní. Byl tam obýací pokoj, ložnice, kuchyně, spíž a chodba v zadní části, zatímco v přední byly dva další pokoje. V těch pokojích jsme spali, když jsme byli u prarodičů na návštěvě. Měli pec, ve které topili uhlím. V domě měli tekoucí vodu, což bylo docela obvyklé. Co ale bylo velice zvláštní, byla jejich koupelna. Měli v ní vanu a kamna, takže když v nich zatopili, měli také teplou vodu. To bylo v té době velmi neobvyklé.

Nejedli košer, ale zachovávali některé hlavní židovské tradice. O hlavních svátcích chodili do synagogy. Babička tam chodila také o sobotách. O Pesachu slavili seder. Bývali jsme spolu s ostatními dětmi z Teltscherovy rodiny pozvaní. Většinou tam bylo víc než deset lidí. Bylo to velice pěkné. Celá rodina seděla kolem stolu. Můj dědeček vedl seder, četl historii Židů (Haggadah), při některých pasážích jsme jedli hořké koření a pili víno. Děti dostaly víno s vodou. Pak nejmladší dítě položilo čtyři otázky v hebrejštině (mah nishtanah) – učili jsme se je ve škole. Konala se slavnostní hostina. Jedli jsme tradiční jídlo. Pamatuju si polévku s knedlíčky vyrobenými z macesové mouky, což mi moc chutnalo. Pak po večeři měly být podle tradice nějaké další modlitby a písně, ale my jsme to nedodržovali. Měli jsme pouze večeři. Můj dědeček také pořádal slavnostní jídlo před Jom kipur, ale opět, byla to pouze večeře, žádná další pravidla už nedodržovali.